

Temel Hak ve Özgürlükler — Deneme

KPSS AI Coach · 07.09.2026 · 10 soru

1. I. İnsan hakları anlayışı, tüm insanların hak ve saygılık bakımından eşit ve özgür doğduğu kabulüne dayanır. II. İnsan haklarının kullanımı, başkalarının haklarına saygı gösterme ve bu hakları çiğnememe yükümlülüğüyle birlikte düşünülür. III. 1689 tarihli İngiliz Yurttaş Hakları Beyannamesi, insan hakları tarihindeki erken belgelerden biri olarak MÖ 539 yılına tarihlenir. Buna göre yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

"Hak sahibi olmak, komşusunun alanını daraltma ruhsatı değildir; herkes özgürlüğünü kullanırken karşısındakinin hukukunu da gözetmekle yükümlüdür."

2. 1982 Anayasası'nın temel hak anlayışıyla uyumlu olan bu sözlerde, insan haklarının hangi yönüne vurgu yapıldığına ulaşamaz?

- A) Haklarla birlikte sorumluluk da bulunması
- B) Başkalarının haklarını çiğnememe yükümlülüğü
- C) Özgürlük kullanımında karşı tarafın hukukunu gözetme zorunluluğu
- D) İnsanların hak ve saygılık bakımından eşit ve özgür doğması
- E) Hakların kullanımının sınırsız bir yetki oluşturmaması

"Bireyin kendi yaşam alanı ile aile çevresine saygı talebi anayasal güvence altındadır."

3. 1982 Anayasası'nda bu belge özünde ifade edilen güvence aşağıdakilerden hangisinde düzenlenmiştir?

- A) Madde 17
- B) Madde 18
- C) Madde 19
- D) Madde 20
- E) Madde 21

4. 1982 Anayasası'nda, özel hayat ile aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını tanıyan ve başlığında gizlilik vurgusu bulunan madde aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Madde 18
- B) Madde 19
- C) Madde 20
- D) Madde 21
- E) Madde 22

“Devlet adına bağlayıcı genel kuralları belirleme görevi, toplumun seçtiği ulusal temsil organında toplanır.”

5. 2709 sayılı Anayasa'nın bu belge özünde vurgulanan yetki anlayışı, aşağıdaki maddelerden hangisinde düzenlenmiştir?

- A) Madde 7
- B) Madde 12
- C) Madde 15
- D) Madde 17
- E) Madde 20

6. 2709 sayılı Anayasa'nın 7. maddesinde düzenlenen, Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakılan anayasal yetki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yasama yetkisi
- B) Özel hayat hakkı
- C) Yaşama hakkı
- D) Olağanüstü hâl yetkisi
- E) Maddi varlığı geliştirme hakkı

7. 2709 sayılı Anayasa'nın Madde 20 hükmü açısından aşağıdakilerden hangisi bu düzenlemede yer almaz?

- A) Herkesin hak sahibi olması
- B) Özel hayata saygı isteme
- C) Aile hayatına saygı isteme
- D) Saygı gösterilmesini isteme
- E) Yasama yetkisinin Meclise ait olması

8. I. 2709 sayılı Anayasa'nın 7. maddesi yasama yetkisini düzenler. II. Bu yetki Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir. III. Madde 20, özel ve aile hayatına saygı isteme hakkını düzenler. Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. I. Yasama yetkisi Türk Milleti adına kullanılır. II. Yasama yetkisinin sahibi Türkiye Büyük Millet Meclisidir. III. Özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkı Madde 20'de yer alır.

Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I
- B)** Yalnız II
- C)** Yalnız III
- D)** I ve II
- E)** I, II ve III

10. 2709 sayılı Anayasa'nın 20. maddesinde, herkese özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme olanağı tanıyan hak aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Özel hayatın gizliliği
- B)** Kişinin dokunulmazlığı
- C)** Temel hakların niteliği
- D)** Yasama yetkisi
- E)** Temel hakların durdurulması

Cevap Anahtarı

1. C

2. D

3. D

4. C

5. A

6. A

7. E

8. E

9. E

10. A

Çözümler

- 1.** Doğru cevap C'dir. I numaralı yargı, insan haklarının felsefi temelini; II numaralı yargı ise hakla birlikte sorumluluk bulunduğunu doğru biçimde ifade eder. III numaralı yargı yanlıştır; 1689 tarihi İngiliz Yurttaş Hakları Beyannamesi'ne, MÖ 539 ise Kiroş Silindiri'ne aittir. En güçlü çeldirici E'dir; çünkü ilk iki önerme doğru olduğundan üçüncünün tarih karışıklığı fark edilmezse işaretlenebilir.
- 2.** Alıntı, hak kullanımının başkalarının haklarına saygı ve onları çiğnememe yükümlülüğüyle birlikte düşünülmesini anlatır. Bu nedenle A, B, C ve E metinden çıkarılabilir. D seçeneği ise insan haklarının felsefi temeli olan eşit ve özgür doğuş anlayışını belirtir; alıntıda buna ilişkin bir vurgu yoktur. Güçlü çeldirici A, doğru kaynağa çok yakındır; ancak burada doğrudan desteklenen içerik budur.
- 3.** Madde 20, herkesin özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını düzenler. Madde 17 kişinin yaşama ve maddi-manevi varlığını, Madde 19 ise kişi hürriyetini konu alan yakın başlıklardır.
- 4.** Madde 20, özel hayatın gizliliği başlığı altında özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını tanıır. Madde 19 ve Madde 21 yakın numaralı hükümler olsa da verilen güvenceyi düzenleyen madde değildir.
- 5.** Madde 7, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğunu düzenler. Madde 12 temel hakların niteliğini, Madde 15 olağanüstü dönemlerdeki sınırlamayı, Madde 17 kişinin dokunulmazlığını, Madde 20 ise özel hayatı düzenler.
- 6.** Anayasa'nın 7. maddesi, Türk Milleti adına kullanılacak yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğunu açıkça belirtir. Diğer seçenekler temel haklara veya farklı bir anayasal duruma ilişkindir.
- 7.** Madde 20, herkesin özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını düzenler. Yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olması ise Madde 7'nin konusudur; bu nedenle E seçeneği Madde 20'de yer almaz.
- 8.** Madde 7 yasama yetkisinin niteliğini ve ait olduğu organı düzenler. Madde 20 ise özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını tanıır. Bu nedenle üç yargı da doğrudur.
- 9.** Madde 7, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğunu belirtir. Madde 20 de özel ve aile hayatına saygı isteme hakkını düzenler. Bu nedenle üç yargı da doğrudur.
- 10.** Madde 20'nin başlığı özel hayatın gizliliğidir ve hüküm, özel ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını düzenler. Kişinin dokunulmazlığı Madde 17, temel hakların niteliği Madde 12, yasama yetkisi Madde 7, durdurma hâlleri ise Madde 15 kapsamındadır.